

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Katri Ojasalo, Sakari Heikkilä, Ninni Kuparinen, Maria Ruotsalainen, Kim Wrangle, Kirsi Mustonen & Mira Huusko, Kajaanin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teija Sievänen**

Year of publication **2021**, FINEEC publications **5:2021**

Language **Finnish**

ISBN **978-952-206-695-4 pdf**

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- HEI's self-assessment

Yhteistyöllä ja verkostoilla aluevaikuttavuutta

KAMK seuraa aktiivisesti yhteiskunnan ja eri alojen kehitystä, ja osallistuu verkostoissaan eri tasoisten suunnittelu- ja strategisten ohjelmien laadintaan ja toteuttamiseen. Näin toimimalla varmistetaan ajankohtainen ja tulevaisuuden tarpeet huomioiva aluevaikuttavuus. Painopiste toiminnassa on KAMKin omissa strategisissa valinnoissa, jotka ovat vahvasti sidoksissa alueen keskeisiin strategisiin valintoihin ja avaintoimialoihin. Prosessi on kaksisuuntainen – KAMK osallistuu esimerkiksi Kainuun maakuntaohjelmatyöhön ja vie linjaukset käytännön toimenpiteiksi omaan toimintaan. Niillä toimialoilla ja niissä aiheissa, joissa KAMKilla itsellään ei ole ydinosaamista, hyödynnetään kumppaneita. Aluevaikuttavuus toteutuu myös eri koulutuksissa tehtävällä yhteistyöllä kumppaneiden ja verkostojen kanssa sekä opiskelijoiden tekemissä opinnäytetöissä, harjoitteluissa ja työelämäprojekteissa.

KAMKin aluevaikuttavuuden ja yhteiskehittämisen muotoja ovat mm. sopimusperustainen yhteistyö eri yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Tästä esimerkkinä mittaus- ja tietojärjestelmiin erikoistunut tutkimus- ja koulutuskeskus CEMIS, jonka KAMKin lisäksi muodostavat Oulun ja Jyväskylän yliopistot, VTT ja CSC. KAMK osallistuu lukuisiin työryhmiin alueellisella ja kansallisella tasolla sekä on mukana eri alojen yhteistyöverkostoissa. Kansainvälisesti tärkeitä verkostoja ovat mm. University of Arctic sekä omat kv-

kumppanuusverkot. Käytännön foorumeja toteuttaa kv-yhteistyötä ovat mm. Erasmus+-, raja-alueyhteistyö- sekä Northern Periphery ohjelmat.

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia seurataan systemaattisesti osana johtamista niin KAMK- kuin osaamisalue-/koulutustasolla. Käytettävissä on valtakunnallisia ja maakunnallisia analyysejä ja seurantatietoa. Seurannassa ja arvioinnissa käytetään hyväksi myös KAMKin omasta toiminnasta syntynyttä seuranta- ja arviointitietoa sekä mittarituloksia. Usein toimintaympäristöstä nousevat merkittävät kehittämistarpeet projektoidaan ja niitä lähdetään työstämään kehittämishankkeissa yhdessä kumppaneiden kanssa.

Vahvuudet

KAMKilla on vahva ja tunnustettu asema alueen ainoana korkeakoulututkintoa antavana korkeakouluna, joka tekee laajasti yhteistyötä kumppaneiden kanssa.

Hanketoiminta mahdollistaa yhteiskehittämisen

Kehittämiskohteet

Ennakointi- ja analyysityökalujen parempi koordinointi ja nopeampi tiedon saanti

Henkilöstön tietoisuus KAMKin yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtamisesta

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- Assessment of the audit team

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen keskiössä on jaettu käsitys alueen tilanteesta

KAMKin strategiassa todetaan, että korkeakoulun tehtävänä on ”kouluttaa tulevaisuuden osaajia, jotka yhdessä tekevät seudusta elinvoimaisen ja kansainvälisesti houkuttelevan ympäristön yrityksille ja opiskelijoille”. KAMK on strategiansa mukaisesti painottanut vuorovaikutustaan paikallisesti ja alueellisesti tärkeisiin kumppaneihin sekä kansainvälisiin kumppaneihin, joilla on yhteys korkeakoulun osaamisalueisiin ja koulutukseen. Yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle on asetettu tavoitteita, joita seurataan säännöllisesti. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittäminen on kiinteästi yhteydessä maakunnan ja kaupungin kehittämiseen. Tätä vahvistaa korkeakoulun hallituksen tiivis yhteys alueen ja Kajaanin kaupungin toimielimiin sekä

keskusteluyhteys alueen elinkeinoelämän ja muiden työnantajien kanssa. Tämä osaltaan varmistaa KAMKin sekä kaupungin ja maakunnan strategioiden ja strategisten toimenpiteiden yhtenäisyyttä.

KAMKin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden johtaminen pohjautuu johdonmukaisesti alueelliseen strategiaan sekä kansalliseen ja alueelliseen ennakointityöhön. Käsitys toimintaympäristön tarjoamista vahvuuksista ja uhista ohjaa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden suunnittelua ja toimintaa niin johdon kuin toiminnan tasoilla. Auditointiryhmän arvion mukaan KAMKilla ja sen kumppaneilla on samansuuntainen käsitys alueen kehityksestä ja KAMKin roolista siinä.

KAMK seuraa jatkuvasti toimintaympäristön kehittymistä yhteistyössä Kainuun maakunnan ja Kajaanin kaupungin kanssa. Toimintaympäristön analyysiä tukee KAMKin johdon kiinteä yhteys sekä maakunnan että kaupungin toimielimiin. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan käsitys toimintaympäristön mahdollisuuksista ja haasteista on jaettu KAMKin johdon, henkilöstön sekä opiskelijoiden kesken. Jaettu käsitys alueen tilanteesta luo pohjaa päätöksenteolle ja strategisille valinnoille ja vahvistaa osaltaan yhteishenkeä.

Auditointihaastattelut ja muu auditointiaineisto osoittivat, että KAMKissa on johdonmukaisesti ja organisaatioiden eri osissa jaettu käsitys korkeakoulun merkityksestä alueen elinkeinoelämälle, muille toimijoille ja alueen hyvinvoinnille. Korkeakoulun sidosryhmät ovat tyytyväisiä KAMKin rooliin alueen kehittäjänä ja työvoiman kouluttajana. Vaikka KAMK on vahvasti alueellinen toimija, sen vaikuttavuutta lisäävät laajalta maantieteelliseltä alueelta tulevat opiskelijat, joista yli 90 prosenttia tulee alueen ulkopuolelta. Vaikka yhteiskunnallisen vaikuttavuuden painopiste on vahvasti alueellinen, on KAMKilla edellytyksiä vaikuttaa kokoaan suuremmin myös kansainvälisesti. Arctic Mining -verkkokoulutus toimii hyvänä esimerkkinä laajemmasta, kansainvälisestä vaikuttavuudesta.

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen vaikuttavuuden mittareita tulisi kehittää

KAMK on määritellyt kumppanuutensa strategisiin kumppanuuksiin ja avainkumppanuuksiin. Strategisia kumppanuuksia KAMK kehittää yhteistyössä kumppanin kanssa molempien toimintaedellytyksien parantamiseksi ja aluevaikuttavuuden vahvistamiseksi. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja kumppanuuksien ydin on osaamisen ja osaajien tuottamisessa alueelle. Kumppanuuksien johtaminen ja jako eri kumppanuusryhmiin ei kuitenkaan auditointihaastattelujen perusteella noudata selkeästi suunniteltua prosessia eikä KAMKissa tehtyä jakoa strategiaan ja avainkumppaneihin ole käytännön toiminnassa huomioitu. Auditointiryhmä suosittelee, että KAMK kiinnittäisi nykyistä enemmän huomiota kumppanuuksien hallintaan ja kehittämiseen. Tämä edesauttaisi myös kumppanuustoiminnan vaikuttavuuden arviointia ja kehittämistä.

KAMK on tietoisesti valinnut yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toimintatavaksi matalan hierarkian

ja ketterän lähestymistavan. Valittu lähestymistapa toimii ympäristössä, jossa kumppaneiden määrä on suhteellisen pieni, ja eri osapuolilla on jaettu näkemys yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteista ja toimintamuodoista. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden johtaminen pohjautuu KAMKissa enemmän strategiseen näkemykseen kuin toimintaohjeisiin ja selkeisiin prosesseihin.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden seuraamisessa korostuvat taloudelliset mittarit. Auditointiryhmä suosittelee, että KAMK kehittää taloudellisten mittareiden rinnalle laajemmin myös muita vaikuttavuuden mittareita. KAMKin rooli alueellisena kehittäjänä tulisi selkeämmin esille, jos vaikuttavuuden mittareissa olisi nykyistä enemmän tunnuslukuja, jotka kuvaisivat esimerkiksi korkeakoulun vaikutusta alueen hyvinvointiin ja vetovoimaisuuteen. Tämä palvelisi myös korkeakoulun strategisten tavoitteiden saavuttamisen arviointia.